

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

PAPP KÁROLY r. altábornagy

Szám:

Tárgy: alapjogot érintő rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása
Ügyintéző:
Telefon:

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva **Panaszos** meghatalmazott képviselőjében előterjesztett panasz tárgyában, a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítélete alapján megismételt közigazgatási hatósági eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panasznak

h e l y t a d o k.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés a) és e) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál (a továbbiakban: ORFK) – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. Tájékoztatom, hogy a bírósági felülvizsgálat iránti keresetet a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 340/B. § (1) és (2) bekezdésére, a Pp. 394/B. § (1) bekezdésére tekintettel, a Pp. 397/I. § (1) bekezdése alapján elektronikusan is benyújthatja, azonban az a Pp. 397/J § b) pontja értelmében a jogi képviselővel eljáró felek, valamint a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezetek részére kötelező.

Az elektronikus kapcsolattartás módjára vonatkozóan részletes tájékoztatást találhat a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes> menüpontban. A határozat bírósági felülvizsgálta iránti keresetlevél elektronikusan előterjesztésre szolgáló űrlap a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes/birosagi-felulvizsgalat> menüpontból tölthető le.

A határozatot kapják:

- 1.) panaszos (képviselője útján)
- 2.) Független Rendészeti Panasztestület (tájékoztatásul)
- 3.) rendőri szerv vezetője (tájékoztatásul)
- 4.) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos meghatalmazott képviselője postai úton panasszal fordult a Független Rendészeti Panasztestülethez (a továbbiakban: Panasztestület), a Panaszossal szemben foganatosított rendőri intézkedés kapcsán.

A panasz szerint a Panaszos társaival együtt *-n megjelent az épület előtt, abból a célból, hogy politikai véleményüket fejezzék ki. Politikai véleménynyilvánításuk abban nyilvánult meg, hogy a Panaszos két társa – egy létra segítségével – felmászott az erkélyre, majd egy transzparenst tartottak maguk elé.

A Panaszos társai a rendőri felszólításnak eleget téve önként távoztak az erkélyről, a rendőri intézkedésnek sem aktív, sem passzív módon nem álltak ellen, ennek ellenére a Panaszost és társait mégis előállították a Rendőrkapitányságra.

A képviselő úgy nyilatkozott, hogy a Panaszos igazoltatása kapcsán nem kíván panaszt tenni, ugyanis annak foganatosítására indokolt módon és szakszerűen került sor. A képviselő rögzítette továbbá, hogy a Panaszossal szemben a rendőrség nem alkalmazott testi kényszert és bilincselést sem.

A panasz szerint a Panaszos előállítása ugyanakkor szükségtelen, indokolatlan és aránytalan volt, mivel a Panaszos a helyszínen bűncselekményt nem követett el, ellene büntetőeljárás nem is, hanem szabálysértési eljárás indult. Az előállítási ok nem volt megállapítható, ugyanis a Panaszos az erkélyre nem mászott fel, hozzá idegen dolog nem került, a rendőri felszólításnak pedig a Panaszos és az erkélyen tartózkodó társai eleget tettek, onnan önként távoztak.

A meghatalmazott képviselő a panaszban hangsúlyozta, hogy tekintettel arra, hogy a Panaszos személyazonossága – az igazoltatást követően – a helyszínen ismertté vált, ezért adott esetben írásos idézésre a rendőrségen megjelent volna. A képviselő szerint a Panaszos az erkélyre nem mászott fel, onnan nem távolított el semmit, ezért a személyi szabadságának a korlátozása teljes mértékben aránytalan volt.

A meghatalmazott képviselő a Panaszossal szemben foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban az alábbi kifogást tette:

- szükségtelen, aránytalan és indokolatlan volt a Panaszos előállítása.

A Panasztestület hivatkozott állásfoglalása szerint a rendőri intézkedés érintette a Panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát.

A Panasztestület vizsgálata során megállapította, hogy a Panaszossal szemben fogatosított előállítás megfelelt az Rtv. 15. §-ban rögzített arányosság követelményének, ezért nem sérült a Panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga.

A Panasztestület ugyanakkor megállapította azt is, hogy az előállítás fogatosításakor az intézkedő rendőrök által adott tájékoztatás téves volt, továbbá helytelenül állították ki a Panaszos részére az igazolást, ezáltal sérült a tisztességes eljáráshoz való joga. A Panasztestület szerint az előállítás elhúzódó időtartama kapcsán sérült a Panaszos személyes szabadsághoz fűződő alapvető joga is.

A Panasztestület megítélése szerint az alapjogsérelem elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően – súlyos alapjogsérelem esetén – a panaszt az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

Az országos rendőrfőkapitány a lefolytatott közigazgatási hatósági eljárást követően döntésben a rendőri intézkedés elleni panaszt – az előállítás tekintetben – elutasította. Az intézkedés kapcsán adott téves tájékoztatás, az előállítás elhúzódó időtartama és a helytelenül kiállított igazolás vonatkozásában – kérelem hiányában – érdemi vizsgálat lefolytatására a Ket. 29. § (1) bekezdése alapján nem került sor.

II.

A főkapitányi döntéssel szemben a Panaszos a törvényes határidőn belül keresetlevelet terjesztett elő. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítélete a főkapitányi határozatot hatályon kívül helyezte, és a hatóságot új eljárás lefolytatására utasította. Az ítéletet az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK) érkeztette, majd az továbbította az eljárás lefolytatására hatáskörrel rendelkező ORFK Ellenőrzési Szolgálat Központi Panasziroda részére, ahol azt *-n érkeztették.

III.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettségének keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközöket szerezte be:

- ügyvédi meghatalmazás;
- a Panaszos jogi képviselője által készített panaszbeadvány;
- jelentések;
- 4 db DVD lemez.

IV.

A tényállás teljes körű tisztázása szempontjából kiemelt jelentőséggel bírnak a Panaszossal szemben történt rendőri intézkedés alább részletezett előzményei, amely előzmények a III. részben felsorolt bizonyítási eszközök alapján kerültek megállapításra.

Az Alosztály *-n szolgálatot teljesítő technikus a * órákor észlelte a biztonsági kamerarendszeren, hogy * fő – egy létrával – közeledik az épület felé. A technikus az észlelteket haladéktalanul jelentette a szolgálatparancsnoknak, aki járőrt irányított a helyszínre. Eközben az ismeretlen személyek a birtokukban lévő alumínium létrát az épület déli homlokzatának erkélyéhez támasztották, majd a nyolc főből három személy felmászott az erkélyre. Az erkélyen * db (* méter x * méter méretű) különböző feliratokkal ellátott molinót rögzítettek a terasz korlátjához.

A járőrök – a szolgálati rádión kapott utasításnak megfelelően – * órákor érkeztek a megadott helyszínre, ahol azt tapasztalták, hogy * személy – közöttük a Panaszos – az épület előtt tartott egy létrát, amely létrán éppen három személy mászott fel a déli homlokzat erkélyére. A járőrök ekkor több alkalommal felszólították az erkélyre mászó, majd felmászott személyeket, hogy cselekményüket hagyják abba és hagyják el az erkélyt, de a három személy figyelmen kívül hagyta azokat, és a felszólításoknak nem tettek eleget. A három személy hangszórón keresztül közölték követeléseiket, továbbá a kormány tevékenységét bírálták.

Eközben a három személy az erkélyen kihelyezett dolgokat vették. Ezek után – folyamatos rendőri felszólítások közepette – a három férfi a számukra idegen dolgokkal együtt * órákor – a létrán keresztül – lemásztak az erkélyről. Az épület előtt az eltulajdonított dolgok visszaadása kapcsán tett rendőri felszólításnak nem tettek eleget, azok visszaszolgáltatását feltételekhez kötötték.

V.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéletében az országos rendőrfőkapitány döntése kapcsán a következőket állapította meg:

„(...) A perbeli esetben az előállítás jogalapjaként az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontja szolgálat, mely az intézkedő rendőr mérlegelési jogkörébe utalja azt, hogy az előállításról döntsön annak, aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja. Helyesen hivatkozott arra a felperes [a Panaszos], hogy a perbeli előállítási ok feltételét képezi az, hogy azt a szabálysértés abbahagyására felszólítás előzze meg. A perbeli esetben mind a másik bíróság végzése, mind a felülvizsgálni kért határozat által a megállapított tények és körülmények tekintetében elfogadott Panasztestületi állásfoglalás rögzíti, hogy a felperes vonatkozásában felszólítás nem hangzott el, a jelentések szerint pedig a felperes együttműködő volt, ellenállást nem tanúsított. A bíróság e körben ismételten kiemeli, hogy amennyiben az eljáró rendőr az elkövetett cselekményt esetlegesen tévesen azonosítja szabálysértésként, és utóbb megállapításra kerül, hogy az nem minősül szabálysértésnek, nem befolyásolja azt, hogy a rendőri intézkedés jogszerűsége ellenszegüléssel nem bírálható felül, a rendőri felszólításnak az azzal érintett személy egyet nem értés esetén is köteles eleget tenni. Ez alól a mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan jogszerűtlen intézkedés képez kivételt, amely a perbeli esetben fel sem merült, ezt a felperese sem állította. Az azonban a fentiek alapján megállapítható, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a felperessel szemben rendőri felszólítás a cselekménye abbahagyására (a felperes cselekvősege kizárólag a létra elhúzásában nyilvánult meg, így pl. felszólítás a létra visszaállítására) nem hangzott el, ilyenre a határozat nem is utalt, melynek alapján a szabálysértés abbahagyására felszólítás ellenére történt folytatása szóba sem kerülhetett. Az alperes [az ORFK] által hivatkozott „szándékegység” (így például, hogy a felperes a lemászók mellé állt, aktív segítségnyújtás a felmászáshoz) e körben nem vehető figyelembe, tekintettel arra, hogy az abbahagyásra

felszólítás a felek között nem vitatottan az erkélyről való lemászásra, illetve a zászlók visszaszolgáltatására irányult, amely a felperes magatartása tekintetében a közös demonstrációs cél ellenére sem értelmezhető. A személyek, avagy személyek csoportja felé irányuló felszólítás ugyanis csak az adott magatartást (szabálysértést) tanúsítók esetében valósulhat meg.

Figyelemmel arra, hogy az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontjában meghatározott előállítási ok jogalapja dőlt meg az abbahagyásra felszólítás hiányában, ezért az arányosság vizsgálatának a perben e tekintetben nem volt relevanciája. A bíróság az arányosság vizsgálata körében annyit azért kiemelt, hogy az Rtv. § (2) bekezdése kötelező jelleggel írja elő a kevésbé korlátozó rendőri intézkedés alkalmazását. Ebből fakadóan a legsúlyosabb személyes szabadságot korlátozó kényszerintézkedésre kizárólag abban az esetben kerülhet sor, amennyiben enyhébb intézkedés foganatosítása az elérni kívánt célra nem alkalmas. A felperes arra is helyesen hivatkozott, hogy a fentiek vizsgálata tárgyában az alperesi határozat mindössze annyit rögzít, hogy nem állt rendelkezésre más jogkorlátozó eszköz az elérni kívánt cél érdekében, mint az előállítás foganatosítása. Annak a célnak a megjelölésével azonban, amely az erkélyre fel nem mászó, a zászlót birtokában nem tartó felperes esetében csak az előállítással volt elérhető, az alperesi határozat adós maradt. Mindezekből fakadóan, amennyiben az előállítás jogalapja a felperes esetében megállapítható lett volna, az alperesi határozat az előállítás arányossága körében – érdemi indok hiányában – a Pp. 339/B. §-nak való megfelelés szempontjából nem is lett volna érdemben felülbíráható.

A fentiek alapján a bíróság az alperes határozatát a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339. §-a alapján a hatályon kívül helyezte, és az alperest új eljárásra kötelezte. A megismételt eljárásban az alperesnek mindenekelőtt az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontja szerinti feltételeket kell vizsgálnia, amennyiben az előállítás jogalapjának feltételét képező felszólításra a felperes esetében további adat, bizonyíték nem merült fel, a felperes panaszának helyt kell adni. A jogszerű előállítás alapjául szolgáló feltétel megállapítása esetén az előállítás arányossága körében azt kell vizsgálni, hogy volt-e olyan legitim cél (megelőző intézkedés, eljárás azonnali lefolytatása stb.), amely csak az előállítás útján volt elérhető, e körben a határozatnak meg kell felelnie a Pp. 339/B. §-ában foglalt körülményeknek. (...)

VI.

A Panasztestület megállapította, hogy az előállítás foganatosításakor az intézkedő rendőrök által adott tájékoztatás téves volt, ezáltal sérült a Panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. A Panasztestület szerint az előállítás elhúzódó ideje kapcsán sérült a Panaszos személyes szabadsághoz fűződő alapvető joga, továbbá a helytelenül kiállított igazolás kapcsán sérült a tisztességes eljáráshoz való alapvető joga is.

Ismételten megállapítom, hogy a Panaszos képviselője beadványában nem terjesztett elő a fentiek kapcsán kifogást. Tekintettel arra, hogy jelen panasz eljárás kérelemhez kötött, így a vizsgálat kizárólag a panaszban előadottakra terjedhet ki. A bíróság töretlen gyakorlata szerint (lásd pl: Fővárosi Törvényszék 20.K.31.855/2011/8. számú ítélete) a közigazgatási eljárás során az alperesnek – azaz jelen esetben az ORFK-nak – csak az a kötelessége, hogy a felperesi panaszban rögzítetteket vizsgálja, és ebben a körben jogszabályi hivatkozással alátámasztottan érdemben állást foglaljon.

A téves tájékoztatás adása, az előállítás időtartama, továbbá a helytelenül kiállított igazolás vonatkozásában érdemi vizsgálatra a Ket. 29. § (1) bekezdésében foglaltak alapján – kérelem hiányában – ezen eljárás keretében nem volt lehetőség.

VII.

A Ket. 109. § (4) bekezdése szerint:

„(4) A hatóságot a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság határozatának rendelkező része és indokolása köti, a megismételt eljárás és a döntéshozatal során annak megfelelően jár el.”

Tekintettel arra, hogy az előállítás jogalapjának tekintetében a megismételt új eljárásban további bizonyíték nem merült fel, ezért – figyelemmel a Ket. 109. § (4) bekezdésére –, a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Döntésem az alábbi jogszabályokon alapul:

- Magyarország Alaptörvénye IV cikk, XXIV. cikk;
- a polgári perrendtartásról szóló 1952. törvény 195. § (1) bekezdése, 330. § (2) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 50. § (1) bekezdése, a 100. § (1) bekezdés e) pontja, a 109. § (1) bekezdés a) pontja, 109. § (4) bekezdése;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 13. § (1) bekezdése, 15. § (1), (2) bekezdése, 29. § (1) bekezdése, 33. § (2) f) pont I. fordulata, 92. § (1) bekezdése, 93. § (6), (7) bekezdése;
- a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 216. § (1) bekezdése.

Budapest, 2016. október 03.

**Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány**